ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยกำหนดการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการพัฒนาการ

ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษา อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อนักศึกษา นายอนุชา เอี๋ยมแท้

รหัสประจำตัว 43654660127

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

ประชานควบคุมวิทยานิพนธ์ คร.มนตรี สุวรรณมนตรี

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ คร.เปรมจิตร บุญสาย

ปีการศึกษา 2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยกำหนดการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ อายุของหัวหน้าครัวเรือน ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน อาชีพของหัวหน้าครัวเรือน รายได้ของหัวหน้าครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาที่อยู่ อาศัยของหัวหน้าครัวเรือน ที่ดินที่ทำกินของหัวหน้าครัวเรือน การเป็นสมาชิกกลุ่มของหัวหน้า ครัวเรือน ความเชื่อมั่นในตัวผู้นำของหัวหน้าครัวเรือน ความคาดหวังในผลประโยชน์ของหัวหน้า ครัวเรือน การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของหัวหน้าครัวเรือน และความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของหัวหน้าครัวเรือน ในอำเภอเวียงแหงทั้ง 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลเมืองแหง ตำบลแสนให และตำบลเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธีการ วิจัยเชิงปริมาณ ทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นซึ่งเป็น การสุ่มตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล หลังจากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างจากครัวเรือน ในแต่ละตำบลโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายและใช้หน่วยในการวิเคราะห์เป็นครัวเรือน จำนวน 375 ครัวเรือน ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์จำแนกประเภท โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการ ศึกษาในระดับชั้น ป.1-ป.6 อาชีพเกษตรกร รายได้ 20,001 บาทขึ้นไปต่อปี มีระยะเวลาที่อยู่อาศัย น้อยกว่า 15 ปี มีจำนวนที่ดินที่ทำกิน 1-3 ไร่ และไม่เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ความเชื่อมั่นในตัวผู้นำของหัวหน้า ครัวเรือน ความกาดหวังในผลประโยชน์ของหัวหน้าครัวเรือน การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศของหัวหน้าครัวเรือน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ หัวหน้าครัวเรือน อยู่ในระดับสูง
- 3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม พบว่า การมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาการวางแผน การดำเนินการ และการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์จำแนกประเภท พบว่า ระยะเวลาที่อยู่อาศัยของหัวหน้าครัวเรือน ที่ดิน ที่ทำกินของหัวหน้าครัวเรือน การเป็นสมาชิกกลุ่มของหัวหน้าครัวเรือน และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยว กับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของหัวหน้าครัวเรือนที่แตกต่างกัน เป็นปัจจัยกำหนดการมีส่วนร่วมของ ชาวบ้านในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Thesis Title Factors Determining the Participation of Villagers in

Eco-Tourism Development: A Case Study of Wiang Haeng

District, Chiang Mai Province

Student Mr. Anucha Eiamtae

Student ID. 43654660127

Degree Master of Education

Program Social Sciences for Development

Thesis Advisor Dr. Montri Suwanmontri

Thesis Co-Advisor Dr. Premchit Bunsai

Academic Year 2004

ABSTRACT

This research has its objectives to study on the factors determining the participation of villagers in Eco–Tourism development. These factors are age (AGE), level of education (EDU), occupation (OCC), income (INCOME), number of household members (MEMB), time of settlement (TIME), cultivation area (AREA), group memberships (GRP), trust and confident in leader (BELI), expectation in the advantages (BENE), acknowledgement in the information on Eco-Tourism (INFO) and understanding on Eco-Tourism (KNOW) in Wiang Haeng District in 3 selected Tambol so called; Tambol Muang Haeng Tambol San Hai and Tambol Pieng Laung in Chieng Mai Province. The study method applied is the quantitative research by collecting data and using of questionair. Stratified Random Samplings is also applied. The samplings had been done according to ratio of the samplings in each Tambol. The household sampling in each Tambol had been applied by using of simple sampling method and used the research unit on households in the amount of 375 households. The statistic means used for analysis is frequency, percentage, means, standard deviation and classification analysis by using of Computerize Completion Programme.

The important results of the research can be summarized as follows;

1. The results of the analysis on households factors; the sample are mostly have their age between 31-40 years old, the educational level is Primary School Education class Prathom 1-6, occupation agriculturist, annual income is 20,001 Baht, the time of settlement is less than 15

years, have the cultivation area approximately 1-3 rai and have never been membership of any Environmental and Natural Resource Conservation group.

- 2. The results of other related factors analysis found out that; trust and confident in leader, expectation in the advantages, acknowledgement in the information on Eco-Tourism and understanding on Eco-Tourism is in the higher level.
- 3. The results of the analysis on the participation factors found out that; the participation on problem analysis, planning, operational, and monitoring and evaluation and inspection is in moderate level.

The results on classification analysis found out that; the time of settlement, cultivation area, group memberships and acknowledgement in the information on Eco-Tourism is different. This is the significant factors indicated participation of the villagers on the development of Eco-Tourism. The significant statistic is at the level of 0.05.